

KLASSIEKE
ACADEMIE
VOOR BEELDENDE KUNST

Studiegids cursussen

2020 – 2021

Inhoud

Inleiding	3
Tijd en duur	3
Activiteiten	3
Gecombineerde cursussen	3
Doorgang en limieten	3
Workshops	3
Algemene voorwaarden en Beroep & Klachten	3
Najaarsprogramma	4
Tekentechnieken, Elvira Dik	4
Fijnschilderen, Esther Leuvenink	4
Modelschilderen – Model in de ruimte, Peter Hartwig	4
Portretschilderen, Carolien van Olphen	5
Modeltekenen, Annelies Middel	5
Modelschilderen, Marcel Duran	5
Introductiecursus met aandacht voor stilleven, landschap en model, Bas Nijenhuis/Hans Parlevliet/Carolien van Olphen	6
Voorjaarsprogramma	7
Realistisch tekenen, Esther Leuvenink	7
Fijnschilderen, Esther Leuvenink	7
Zelfportret, Stijn Rietman	7
Grafische Technieken, Siemen Dijkstra/Reinder Homan/Marieke Keuken	8
Model- en portretschilderen, Anne-Rixt Kuik	8
Portret- en modelschilderen, Paul Boswijk	9
Dierenportretten, Robin d’Arcy Shillcock	9
Portretschilderen aan de hand van Rembrandt, Marcel Duran	10
Introductiecursus, Bas Nijenhuis/Elvira Dik/Keimpe van der Kooi	10
Workshops	12
Modelschilderen, Anna Maria Vargiu	12
Buitenschilderen, Joost Doornik	12
Portretschilderen n.a.v. model en eigen inspiratievoorbeelden, Ulrich Suberg	13

Inleiding

De cursussen zijn geschikt voor mensen die zich willen verdiepen in technieken. Er is voldoende ruimte voor individuele aandacht, zodat je ook zonder voorkennis kunt deelnemen. De cursussen zijn ook zeer geschikt voor wie benieuwd is naar onze vakscholing, en daar alvast een voorproefje van wil nemen. Maar ook voor de professional die zijn vakkennis wil bijspijkeren. Er zijn geen toelatingseisen.

Tijd en duur

Een cursus telt 15 lesweken en wordt in de 16e week afgerond met een collectieve werkbespreking. De lessen duren 2,5 uur. Elke cursus wordt afgesloten met een Verklaring van de Klassieke Academie.

Er zijn 2 halfjaarlijkse programma's met verschillende cursussen: een voorjaarsprogramma, vanaf eind januari tot begin juni en een najaarsprogramma van begin september tot half januari. Lesweken lopen parallel met een semester van de beroepsopleiding.

Binnen een programma kunnen verschillende cursussen worden gecombineerd tot een persoonlijk studieprogramma met zowel tekenen, schilderen en grafiek als opties. Bij combinaties zijn kortingen op het lesgeld van toepassing.

Activiteiten

Deelnemers aan cursussen kunnen ook deelnemen aan sommige activiteiten van de beroepsopleiding, b.v. excursies, sommige projecten, e.d.

Gecombineerde cursussen

Sommige cursussen zijn gecombineerd met facultatieve lessen van de Vakscholing schilderkunst. Wanneer de intekeningen de maximumlimiet overschrijden gelden voorrangregels: bij de gecombineerde cursussen krijgen voltijdstudenten voorrang, bij de overige cursussen de cursisten.

Doorgang en limieten

Intekening is per semester tot tenminste 2 weken voor aanvang. Intekening vindt plaats na ontvangst van het lesgeld.

Een cursus gaat door bij tenminste 8 deelnemers. Hierover wordt 2 weken van tevoren uitsluitsel gegeven. Bij niet-doorgang vindt restitutie van het lesgeld plaats.

Er zijn ook maximumlimieten, afhankelijk van de cursus in kwestie: die maxima kunnen variëren van 6 tot 18 deelnemers.

Workshops

Gedurende het jaar worden verschillende workshops georganiseerd. Aanmelden kan via admin@klassiekeacademie.nl Inschrijving volgt na ontvangst van het lesgeld.

Algemene voorwaarden en Beroep & Klachten

Informatie over de algemene voorwaarden en de klachtenregeling zijn vermeld op de website van de Academie of kunnen worden opgevraagd via de administratie.

Najaarsprogramma

(1e semester, september-januari)

Tekentechnieken, Elvira Dik

Maandag 9:30-12:00

In deze cursus leer je de grondbeginselen van het tekenen naar de waarneming. Aan de hand van opstellingen in het lokaal en van meesterwerken uit kunstboeken leer je hoe je een tekening opzet en deze verder uit kan werken. We werken met potlood en houtskool. Je leert het verschil tussen lijn tekenen en toon tekenen en hoe je diepte op het platte vlak kunt creëren.

Het steeds nauwkeuriger kijken en dit omzetten in een tekening is op zich al een verrijkende ervaring, maar geeft ook nog eens een stevige ondergrond om later te gaan schilderen en de opgedane ervaringen in kleur om te zetten.

Locatie: Akerkhof 43-c

Materialen: Potlood HB, 2B, 4B, Houtskool (wilgen), kneedgum, wit papier (tenminste A3 formaat, 120 grams of meer)

Fijnschilderen, Esther Leuvenink

Maandag 15:30-18:00

Cursus gecombineerd met facultatieve lessen beroepsopleiding schilderkunst

De lessen fijnschilderen zijn heel geschikt voor mensen die kunnen blijven kijken naar de fijne structuren in huid, haar, stoffen, boomschors, groenten, hout etc. We gaan verder waar de meeste voorgaande lessen stopten. Echter natuurlijk is er eerst aandacht voor het grote geheel en ook al verkleint het penseel zich, het zicht moet groot blijven. Je leert gelaagd werken waarbij elke laag zijn functie heeft in het uiteindelijk "voelbaar" maken van het onderwerp. Hoe gedetailleerd kun/wil je daarbij uiteindelijk gaan? Je neemt zelf voorwerpen/materialen mee voor een stilleven. Probeer daarbij verschillende materialen te combineren.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Materialen: Eitempera, acryl of olieverf. Penselen en kwasten; gevarieerd, zowel bredere varkensharen kwasten als marterharen penselen. Marterharen penselen sowieso nrs 2,1, en 0. Ook een hake kwast is prettig voor glaceren. Draggers: bij voorkeur paneel. Paletmes. Terpentine (geurvrij) als je wilt werken met olieverf. Palet voor olieverf en acryl, witte tegel voor eitempera. Bakjes voor water en oude lappen.

Modellschilderen – Model in de ruimte, Peter Hartwig

Woensdag 15:30-18:00

Er wordt gewerkt naar levend model. Diverse standen, zowel korte als lange standen. De volgende vragen komen aan de orde: Hoe vult het model de ruimte? Wat blijft er van de omgeving over? Waar zien we volumes? Welke vlakken, lijnen, richtingen zijn van belang om het vlak spannend te maken? Maar ook: Wat zijn de verhoudingen van het menselijke lichaam en hoe lijken deze te veranderen bij verschillende standpunten?

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Materialen: houtskool, kneedgum en grafietstiften 2B, 4B en 6B (en/of 8B), schetspapier, tekenpapier. Acrylverf: gebrande omber, ultramarijn blauw, engels rood (of oxyd), gele oker en wit. Penselen: varkenshaar, plat, diverse maten en brede spalters.

Stevig acrylpapier, karton of doek. Schoonmaakdoek/papier, potje. Palet(ten) Voor de ervaren liefhebbers: olieverf en toebehoren, geprepareerd doek of paneel.

Portretschilderen, Carolien van Olphen

Woensdag 18:30-21:00

Aan de hand van korte demos laat ik je zien hoe je een sferisch portret opzet en hoe je verschillende aspecten van een portret kunt oplossen. Belangrijke uitgangspunten in de lessen zijn de anatomische constructie van het model, tonaliteit, het gebruik van edges en het aanmaken van een gestructureerd palet. Deelnemers aan de lessenserie zullen worden aangemoedigd om hun authenticiteit te laten zien in hun werkwijze door het ontwikkelen van een eigen handschrift en beeldtaal. In het eerste deel van de lessen zullen we focussen op het alla prima portret. Later in de lessenserie is er gelegenheid om twee lessen te besteden aan 1 portret en zal het imprimatur aan bod komen.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Materialen: Olieverf: titaanwit, okergeel, cadmiumrood, magenta, ultramarijn, zwart, rauwe omber en koningsblauw.

Houten palet, shellsol om kwasten te reinigen en schildersmedium zoals lijnzaadolie. Geprepareerde drager, lappen, schetsboek en tekenmateriaal, spiegeltje, penselen: lange platte penselen in verschillende formaten, ook twee grote.

Modeltekenen, Annelies Middel

Donderdag 15:30-18:00

Cursus gecombineerd met facultatieve lessen beroepsopleiding schilderkunst

Met aandacht voor de anatomie. In deze cursus komen tekenen in toonwaarden, anatomie en proportieel, perspectief en abstract kijken allemaal bij elkaar.

Er is aandacht voor het leren tekenen in dynamische lijnen, maar in het opbouwen van een tekening krijgt het tekenen in toonwaarden een belangrijke rol. Ook is er aandacht voor perspectief van het model zelf en de ruimte om het model heen.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Materialen: houtskool, kneedgum en potlood 2,3 of 4b

Anatomieboek: - Portret- en figuurtekenen - Louise Gordon

- Menselijke Anatomie voor Kunstenaars - Szunyoghy & Fehér

Modelschilderen, Marcel Duran

Zaterdag 10:00-12:30

Doel van de cursus is om op overtuigende wijze een mensfiguur en een gelijkend portret te leren schilderen. Je onderzoekt hierbij wat bepalend is voor de uitdrukking van het menselijk lichaam en het gezicht. Daarbij komende alle beeldende aspecten aan de orde en is er ook aandacht voor de ontwikkeling van het eigen handschrift.

In 9 lessen wordt naar aanleiding van verschillende poses de essentie van het model bestudeerd. Dit gebeurt aanvankelijk met een beperkt palet om het qua kleur niet meteen te complex te maken.

Het portret komt in de overige 6 lessen aanbod. Met de opgedane ervaring bij de modelsessies ga je beter zien welke aspecten van belang zijn bij het tot uitdrukking laten komen van het gezicht en de specifieke eigenschappen en gelaatstrekken daarvan.

Benodigd materiaal: tekenpapier en houtskool + doekje, acryl/olieverf (van deugdelijke kwaliteit), titaan wit, gele oker, cadmium oranje, cadmium rood, karmozijn rood, gebrande siena, rauwe omber, groene aarde, kobalt blauw, ultramarijn, ivoorzwart, medium, veel kwasten, vooral ook grotere en brede maten palet en paletmes, doek of

geprepareerd board/mdf formaat 25x 40 cm, 40 x 50 cm, 50 x 65, aromaatvrije terpentine of zestit als oplosmiddel, oude lap en potje

Locatie: Paradijvogelstraat 16

Introductie cursus met aandacht voor stilleven, landschap en model,

Bas Nijenhuis, Hans Parlevliet en Carolien van Olphen

Zaterdag 15:30-18:00

Introductie landschap door Hans Parlevliet

Gedurende deze 5 lessen wordt de anatomie van het landschap stap voor stap uit de doeken gedaan. Iedere les zal beginnen met een theoretische analyse van één bepaald aspect van het landschap. Daarna zal worden geprobeerd dat in de praktijk te brengen door het maken van een aantal studies. Iedere les wordt een nieuw aspect behandeld wat tezamen moet leiden tot een bewust totaal inzicht.

Introductie Stilleven Bas Nijenhuis

In vijf lessen gaan we aan de slag met het stilleven. Een uitstekend schilder thema om je vaardigheden te verbeteren en te oefenen!

Bovendien is het heel breed en interessant zoals je zult gaan merken. Van heel rustig (zoals Morandi) en sereen (Odilon Redon) tot klassiek (jachttafereel uit Gouden Eeuw) of meer 'modern' (Chirico). Naast het proeven aan diverse soorten stillevens, ligt de focus op omgaan en ordenen van licht en donker en het zelf 'neerzetten' van een stilleven.

Introductie model door Carolien van Olphen

In de 5 lessen model gaan we 3 lessen tekenen en schilderen in beperkt palet naar model en 2 lessen portretschilderen. We zullen hierbij aandacht hebben voor de anatomie en de verhoudingen in het lichaam en gezicht. Ook zal er gekeken worden naar de tonaliteit en de compositie. De voorkeur gaat uit naar olieverf zodat er mogelijkheid is om voor te mengen op het palet

Locatie: Akerkhof 43-c

Materialen: een doos pastelkrijt (bv van Talens), eventueel pastelpotloden voor detaillering, Ingres papier, doezelaar en kneedgum.

Houtskool

Bij voorkeur olieverf in de volgende soorten titaanwit, gele oker, rode oker, ultramarijn blauw donker, gebrande omber en dan aanvullen met cadmiumrood middel en ivoorzwart.

Een groot palet, dit mag ook een plaat hout zijn met een laag gesso erop.

Oplosmiddel: Gamsol of ander soort geurloze terpentine

Penselen naar keuze (niet heel klein), paletmes naar keuze en doekje/lapje.

'Dragers' naar keuze (olieverfpapier, paneel of doek)

Voorjaarsprogramma

(2e semester, januari-juni)

Realistisch tekenen, Esther Leuvenink

Maandag 12:30-15:00

De cursus tekentechnieken gaat over waarnemen. Je waarneming wordt verscherpt en verandert naarmate je steeds beter leert kijken naar dat wat er daadwerkelijk te zien valt. We gaan kijken naar licht-donker (toon), grenzen en overgangen (de “edges”, ruimtes (van voorwerpen en de ruimte er omheen), relaties, en het beeld in zijn geheel. Je leert ook hoe je de opgedane ervaring kunt gaan toepassen in eigen werk. Doel is je een stevige basis te geven voor je verdere teken- en schilderplannen. De cursus is voor iedereen toegankelijk maar met nadruk zijn mensen uitgenodigd die twijfelen aan hun tekenkunsten!

We werken met opstellingen in de lesruimte en we gaan veel in boeken kijken om ons te laten inspireren door andere kunstenaars.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Materiaal: houtskool, kneedgum en wit papier 160/200 gram. Een kleine aanvullende materialenlijst volgt t.z.t.

Fijnschilderen, Esther Leuvenink

Maandag 15:30-18:00

Cursus gecombineerd met facultatieve lessen beroepsopleiding schilderkunst

De lessen fijnschilderen zijn heel geschikt voor mensen die kunnen blijven kijken naar de fijne structuren in huid, haar, stoffen, boomschors, groenten, hout etc. We gaan verder waar de meeste voorgaande lessen stopten. Echter natuurlijk is er eerst aandacht voor het grote geheel en ook al verkleint het penseel zich, het zicht moet groot blijven. Je leert gelaagd werken waarbij elke laag zijn functie heeft in het uiteindelijk “voelbaar” maken van het onderwerp. Hoe gedetailleerd kun/wil je daarbij uiteindelijk gaan? Je neemt zelf voorwerpen/materialen mee voor een stilleven. Probeer daarbij verschillende materialen te combineren.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Materialen: Eitempera, acryl of olieverf. Penselen en kwasten; gevarieerd, zowel bredere varkensharen kwasten als marterharen penselen. Marterharen penselen sowieso nrs 2,1, en 0. Ook een hake kwast is prettig voor glaceren. Draggers: bij voorkeur paneel. Paletmes. Terpentine (geurvrij) als je wilt werken met olieverf. Palet voor olieverf en acryl, witte tegel voor eitempera. Bakjes voor water en oude lappen.

Zelfportret schilderen, Stijn Rietman

Woensdag 15:30-18:00

In deze cursus neem je je eigen hoofd eens goed onder de loep. Op wat voor manier kijken we naar onszelf en hoe schilderen we dat? Aan de hand van een model maken we eerst tekenstudies; de eerste les is dat naar model, daarna ben je zelf het model. Na deze tekenlessen focussen we ons op het schilderen; het aanmaken van je palet en het opzetten van het zelfportret in licht-donker. We werken naar waarneming, dus kijken in de spiegel of werken van foto. Gaandeweg is er steeds meer ruimte voor individuele keuzes, een eigen beeldtaal en expressie. Sommige lessen zal ik inleiden met een stukje

kunsthistorische context, hoe andere schilders dit onderwerp uitwerken of geef ik een praktische instructie of opdracht.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Materialen (altijd meenemen): Olieverf (titaanwit, citroengeel, transparant oxydgeel, cadmiumrood, kraplak of quinacridone, gebrande omber, ultramarijn), Spiegel (A4 formaat), Foto's, Oude lap, potje Shell sol, palet, paletmes, blokkwasten, puntpenselen, geprepareerde drager (maximaal formaat 40 x 50 cm), schetsboek en tekenbenodigdheden.

Grafische Technieken, Siemen Dijkstra, Reinder Homan, Marieke Keuken
Woensdag 15:30-18:00

Deze cursus gaat in week 49 (2 december) van start. Volgorde lessen: 5x Keuken, 5x Dijkstra, 5x Homan

Cursus gecombineerd met facultatieve lessen beroepsopleiding schilderkunst

Siemen Dijkstra (5x) Hoogdruk of houtsnede: iedere student maakt een of meer kleurenhoutsneden. Dit in de reductietechniek: De prent wordt in drie tot vier drukgangen gedrukt en tussen de drukgangen door wordt de houtplaat verder weg gesneden (gereduceerd). Met grafische druktechnieken kun je in oplage (6 tot 8 exemplaren) afdrukken. Uitgangspunt voor de grafiek is een tekening uit je schetsboek. Een modelstudie, een landschap; alles is mogelijk. Deze techniek biedt vele mogelijkheden en de resultaten zijn altijd weer verrassend!

Reinder Homan (5x) Diepdruk of ets. Een tekening wordt door een waslaag heen op een plaat metaal gekrast. Deze tekening wordt vervolgens in een zuurbad uitgebeten (geëtst), De aldus ontstane groeven kunnen met inkt gevuld en afgedrukt worden.

Marieke Keuken (5x) Vlakdruk, steendruk of litho. Er wordt met vette inkt of krijt op een lithosteen getekend. Wanneer de steen wordt bevochtigd zal de drukinkt zich wel hechten aan de tekening, maar niet aan het blanco oppervlak van de natte steen zelf, omdat vet en water immers elkaar afstoten.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Materialen: Op locatie. Eigen bijdrage aan materiaal, per bank te voldoen aan het begin van het semester: € 40,- Neem wel een stofjas mee of kleding die vies mag worden mee en ook ontwerpsschetsen voor de prenten.

Model- en portretschilderen, Anne-Rixt Kuik

Woensdag 18:30-21:00

Belangrijke uitgangspunten in de lessen zijn de anatomische constructie van het model, tonaliteit, het gebruik van edges en het aanmaken van een gestructureerd palet. Deelnemers aan de lessenserie zullen worden aangemoedigd om hun authenticiteit te laten zien in hun werkwijze door het ontwikkelen van een eigen handschrift en beeldtaal. Er is extra aandacht voor tonaliteit en hoe je dit kunt omzetten naar kleur en sfeer.

In het eerste deel van de lessen zullen we focussen op het alla prima portret. We maken voorstudies met grote penselen om de kleuren, tonaliteit en lichtval goed te pakken. Later in de lessenserie is er gelegenheid om meerdere lessen te besteden aan 1 portret/modelstudie in een geensceneerde omgeving en zal het imprimatur en glacis aan bod komen.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Materialen: titaanwit, ivoorzwart, okergeel, citroengeel, cadmium rood, alizerine crimson, ultramarijn, gebrande omber, gebrande sienna.

Kwasten: set brede kwasten en minimaal 6 penselen in verschillende maten, een palet, oplosmiddel: Gamsol of ander soort geurloze terpentine.
Penselen naar keuze (niet heel klein), paletmes naar keuze en doekje/lapje.
Dragers naar keuze (olieverfpapier, paneel of doek).

Portret- en modelschilderen, Paul Boswijk

Donderdag 12:30-15:00

We beginnen met in het kort de basis. Welke materialen gebruiken we en hoe? Palet, verf, penselen, ondergrond. Het schilderen. Waar kijk je naar? Schets en voorstudie. Compositie, toonwaarden (licht/donker), vorm, kleur, focus(edges). Van groot naar klein, van het vlak naar het detail. Hoe leer je dit te zien en vervolgens te schilderen? Leren goed te kijken en het weergeven van de juiste 'toonwaarden'. Met goed kijken bedoel ik eigenlijk 'slecht kijken'. Dus met één oog dicht en het ander half toegeknepen. Daarmee vallen details in vorm, contrast en kleur weg en houd je de basis van het figuratieve schilderij over. Dit klinkt eenvoudig, en dat is het ook. Toch blijken de meeste mensen het nog vrij lastig te vinden om dit in de praktijk toe te passen. Dat komt door onwennigheid, onkunde en vaak omdat ze bang zijn dat het schilderij 'mislukt'. Ik beschouw het als mijn taak de studenten vakkennis bij te brengen en te leren schilderen met inspiratie, enthousiasme en zonder vrees of bekommernis.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Materialen: Tekenpapier en potlood of houtskool; Een paar met Gesso geprepareerde dragers van minimaal 40x50 cm. naar keuze (stevig papier, karton, paneel, doek) ; Penselen. Minimaal 6, lange steel, maten van 4 t/m 12. Varken of kunsthaar. ('Grene Art' zijn goed en goedkoop) ; Verf. Acryl: Titaanwit, Naphtol Rood, Gele Oker, Ultramarijn Blauw, Gebrande Sienna; Olieverf: Titaanwit, Naphtol Rood, Gele Oker, Ultramarijn Blauw, Gebrande Sienna, Alizarine Crimson, Cadmium Geel licht, Gebrande Omber; Palet, minimaal 25x35 cm. Geen scheurpalet; Paletmes; Reukarme terpentine en rol keuken/klus-papier of lap.

Dierenportretten, Robin d'Arcy Shillcock

Donderdag 15:30-18:00

Huisdieren, boerderijdieren, wilde dieren en fantasiedieren, misschien. In deze lessen blijven we dicht bij de werkelijkheid, maar niet uitsluitend.

We kijken naar de bouw van dieren, met enige aanwijzingen ten aanzien van de anatomie. Kennis van de bouw van dieren is belangrijk voor het kunnen weergeven van dieren in beweging, want mobiliteit is de ultieme expressie van levenskracht én levenslust —denk bijv. aan een galopperend veulen, of aan de capriolen van apen. Alles tijdens deze cursus staat in het teken van "een aanpak leren" waarmee u zelf verder kunt. Het gaat over scherp waarnemen en van het begrijpen van wat u ziet, om beperkingen te overwinnen en om vooruit te gaan. Dat kan aan de hand van foto's, maar vooral door "het werken naar de natuur", naar de waarneming, met het levende voorbeeld voor uw neus.

Daarbij komen alle fundamentele van het maken van een goede tekening of schilderij aan bod, het belang van contour, toonwaarde, textuur, kleur, ruimtewerking en compositie.

Locatie: Paradijsvogelstraat 16

Materialen: De eerste lessen worden aan tekenen gewijd, met nadruk op het verkennend schetsen en het componeren van het beeld. Dat kan met een keur aan materialen, potlood, houtskool, conté, met penseel en inkt of bister. Teken en is te

vergelijken met het onthullen van een mysterie; tijdens het tekenen dring je steeds dieper door in het onderwerp, en krijg je al doende er beter greep op. De rest van de materialen in overleg met de individuele cursist.

Portretschilderen aan de hand van Rembrandt, Marcel Duran

Zaterdag 10:00-12:30

Lessencyclus portretschilderen aan de hand van Rembrandt

Doel van de cyclus is om op overtuigende wijze een gelijkend portret te leren schilderen waarbij we te rade gaan bij de grote meester Rembrandt himself. Daartoe gaan we een aantal portretten van Rembrandt bestuderen en ook kopiëren. Je onderzoekt hierbij wat bepalend is voor de uitdrukking van het gezicht. Daarbij komen alle beeldende aspecten aan de orde zoals compositie, licht/ donker, vorm, kleur en textuur. Ook onderzoeken we het palet van Rembrandt. Daarnaast is er ook aandacht voor de ontwikkeling van het eigen handschrift.

In 15 lessen wordt naar aanleiding van verschillende modellen de specifieke kenmerken van het gezicht bestudeerd. Dit gebeurt aanvankelijk met een beperkt palet om het qua kleur niet meteen te complex te maken.

Je leert snel een opzet te maken waarbij je de structuur van het portret aangeeft. Deze opzet wordt dan op een systematische wijze uitgewerkt.

Je zult zien dat je na een aantal lessen al steeds meer onderscheid kunt maken tussen de verschillende vormaspecten en toonwaarden. Dit is van essentieel belang om een goed gelijkend portret te kunnen schilderen.

Locatie: Paradijvogelstraat 16

Materialen:

Tekenpapier en houtskool + doekje

Acryl/olieverf (van deugdelijke kwaliteit): titaan wit, napels geel, gele oker, vermiljoen, karmijn, gebrande omber, rauwe omber, kobalt blauw, ultramarijn, ivoorzwart medium

Veel kwasten, vooral ook grotere en brede maten

Palet en paletmes

Doek of geprepareerd board/mdf, formaat 25x 40 cm, 40 x 50 cm, 50 x 65

Introductiecursus, Bas Nijenhuis, Elvira Dik en Keimpe van der Kooi

Zaterdag 15:30-18:00

Compositie en tonaliteit: 5 lessen Docent: Bas Nijenhuis

De focus in dit deel ligt op de elementen *compositie* en *tonaliteit* (licht en donker).

Tonaliteit is een essentieel onderdeel binnen de figuratieve kunst en bepaalt veel: de sfeer, of iets 'echt' lijkt (plasticiteit) en of iets licht geeft. Vooral het vereenvoudigen en ordenen komt aan bod. Compositie is een belangrijke drager en is essentieel om je idee of boodschap tot uitdrukking te brengen. Je bewust worden daarvan (en ermee oefenen) is één doel van dit onderdeel.

Locatie: Akerkhof 43-c

Materialen:

Tekenen: Houtskool (diverse diktes), kneedgum, wit papier verkrijgbaar op de Klassieke Academie. Twee papierklemmen zijn handig.

Vorm/modelstudie: 5 lessen Docent: Elvira Dik

Mijn lessen gaan over vorm

* Je gaat ontdekken dat alle vormen in te delen zijn. Grof gezegd in bol, vierkant, rechthoek, driehoek, of afgeleiden daarvan.

- * Er wordt met 4 basiskleuren geschilderd: rood, blauw, geel en wit
- * Je leert (beroemde) schilderijen in te delen in vorm en kleur vanuit boeken en zelf stillevenen neer te zetten die je daarna schildert
- * Ook leer je de indeling van de gezichtsvorm en kenmerken ervan, dus portretschilderen.
- * En nog veel meer!

Locatie: Akerkhof 43-c

Materialen:

- Kleine tubes acrylverf AMSTERDAM EXPERT: zwart en wit en donker rood ultramarijn en okergeel
- Varkensharen platte penselen no 8 12 18 24
- Afscheurpalet
- Papier

Toon en kleur: 5 lessen Docent: Keimpe van der Kooi

Kleur is, vind ik, een eindeloos onderdeel van de schilderkunst waaraan veel plezier te beleven is. Om daarmee goed te kunnen werken en het instrument in de vingers te krijgen zullen we eerst leren mengen. Vanuit een paar basiskleuren zullen we leren dat bijna alle kleuren te mengen zijn. Kleuren hebben ook veel invloed op elkaar. Ze versterken elkaar, botsen tegen elkaar en mengen optisch naast elkaar. Ook dat soort interessante onderdelen van de kleur zullen we behandelen. Middels het schilderen van een stilleven brengen we die kennis vervolgens in praktijk. Gegarandeerd zal het je schilderplezier verhogen!

Locatie: Akerkhof 43-c

Materialen:

zes kleuren olieverf: citroen geel, cadmium geel, cadmium rood, magenta, ultramarijn blauw en ceruleum blauw.)En wit (titaanwit)) Penselen; grotere formaten en kleine formaat. (exacte maatnummers minder relevant mag synthetisch zowel als varkenshaar zijn) Palet, poetsdoek. Olieverf papier, reukloze verfverdunner. Medium. Schetsboek, potlood, kneedgum, puntenslijper en houtskool.
Boek; Kleurenleer van Itten isbn 9789043911856

Workshops

Modelschilderen, Anna Maria Vargiu

15 t/m 17 oktober 2020 9:30-15:00

In de driedaagse workshop zal er n.a.v. een opstelling 'Vrouwelijk model in een sprookjesachtige ruimte' naar waarneming worden geschilderd. Je wordt begeleid in het maken van een compositie die jouw interpretatie van het schilderonderwerp benadrukt. Welke middelen kun je gebruiken om een boodschap, een verhaal over te brengen in olieverf, zonder te veel af te wijken van de werkelijkheid? Behandeld worden: de rol van tonale hiërarchie, vormcontrasten, handschrift en kleurharmonie. Er wordt geschetst, alla prima geschilderd en er vindt een uitgebreide demonstratie plaats.

Programma

Dag 1

9:30-12:00 Introductie en uitleg compositie 12:30-15:00 Schetsen en eerste opzet in lijn

Dag 2

9:30-12:00 Uitleg palet en uitgebreide demo 12:30-15:00 Korte bespreking en inblokken

Dag 3

9:30-12:00 Schilderen 12:30-15:00 Verfijning en eindbespreking

Locatie: Akerkhof 43-c

Materialen:

- Mijn palet bestaat uit Van Gogh ultramarijn, ceruleum, alizarin crimson, cadmiumrood middel, gebrande siena, cadmiumgeel donker en middel, titaanwit. Omdat ik veel uitleg over kleur aan de hand van dit palet (groot bereik), raad ik de studenten aan om deze of vergelijkbare kleuren aan te schaffen.
- Een groot palet
- Brede en smalle varkensharen kwasten
- Gamsol, shellsol-T of Zest-IT (geen terpentijn! Anders kan ik geen les geven)
- Een oude lap, het liefste van badstof, omdat dat goed absorbeert
- Een grote, goed geprepareerde drager (rond de 50x70cm, bepaal zelf wat haalbaar is in de beschikbare tijd)
- Materiaal voor het schetsen naar keuze (papier, potlood (5b of hoger), houtskool of krijt, kneedgum en puntenslijper)

Buitenschilderen, Joost Doornik

23 t/m 25 juni 2021 10:00-15:00

De Klassieke Academie sluit dit jaar af met een driedaagse plein-air workshop waarmee je gelijk in vakantiestemming komt. Rustig opstarten met koffie en croissants, een heerlijke lunch, en ondertussen (voor sommigen eindelijk!) schilderen op Joost's favoriete plek in de regio.

Iedere cursist krijgt persoonlijke begeleiding. Voor alumni kan dat een opfrissing zijn of sparren op niveau. Studenten kunnen zich zo al voorbereiden op wat ze het komende studiejaar kunnen verwachten en maken zo een vliegende start. De komende studenten van VK2 ontvangen een introductie in olieverf en tonaliteit met beperkt palet, de studenten die volgend jaar in VK3 zitten gaan aan de slag met een uitbreiding in hun olieverfpalet etc.

Voor vervoer en ezels kan in overleg met Joost worden gezorgd.

Locatie: Ruitersweg langs de Drentse Aa, Schipborg

Materialen:

1. Tekenmateriaal • Houtskool • Potloden (HB, 2B, 3B, 4B) • Kneedgum • Schetsboekje
2. Drager • Opgespannen schilderdoek voorzien van een gesso-laag, of een andere drager. (bijv schilderpapier blok)
3. Kwasten (richtlijn) • Varkenshaar Vincent Chunkin nr 9, 10, 14, 18, 22 • Kattetong: Da Vinci nova nr 8 • Penselen: Da Vinci cosmotop nr 4 en 6
4. Palet • Niet te klein, geen papieren scheurvelletjes
5. Paletmes • Niet te klein nr
6. Een of enkele poetslappen
7. Verf • Olieverf of waterverdundbare olieverf (evt. de langzaam drogende 'open acrylics'), bij voorkeur niet de goedkoopste studiekwaliteit
Kleuren (verplicht): • Titaanwit (Vaks 2) • Gele oker (Vaks 2) • gebrande sienna (Vaks2)
• Ultramarijn-blauw (Vaks 2) • Cadmiumgeel / azogeel midden / primair geel midden
• Cadmium rood / permanentrood / naphthrood midden • Sapgroen
Kleuren (optioneel): • Alizarin crimson rood • Ceruleumblauw • Kobaltblauw • Viridian groen
8. Oplosmiddel:
  - Klein, afsluitbaar potje met metalen deksel (geen plastic) met Shell sol (een langzaam vervliegende, geurarme terpentijn) of Zest-It. Geen andere terpentijn of andere oplosmiddelen gebruiken. • Bij waterverdundbare olieverf: water.
9. Overige spullen
Klapstoel of viskrukje, kistveldezel of veldezel (indien gewenst neemt Joost Doornik die mee), klaptafeltje of krat die je op zijn kant kunt zetten als tafeltje, indien nodig: warme kleding ofwel pet/zonnehoed, zonnebrand.

Portretschilderen n.a.v. model en eigen inspiratievoorbeelden, Ulrich Suberg

30 juni t/m 3 juli 2021 9:30-15:00

Leerdoel: Waar wil ik eigenlijk met mijn portretschilderen naar toe?

In deze workshop wordt het mogelijk streven naar het beheersen van proporties, anatomie,

Perspectief, tonaliteit, kleur en compositie even terzijde geschoven en zullen de deelnemers met de vraag geconfronteerd worden: Waar wil ik eigenlijk met mijn portret schilderen naar toe?

Wij zullen dit onderzoeken aan de hand van portret schilderijen die de deelnemers inspireren en hebben verzameld. De deelnemers worden geacht deze afbeeldingen mee te nemen naar de workshop.

Aan de hand van de meegenomen afbeeldingen zullen de volgende vragen aan de orde komen: Hoe word ik geraakt door dit werk; hoe, als een schilder, werkt dit portret op mij in en hoe kan ik dit in mijn eigen werk gebruiken? De persoonlijke antwoorden op deze vragen en tegelijk de technische analyse zullen gebruikt worden om het leerdoel te benaderen.

Dag 1: Korte introductie docent. Wij zullen zo snel mogelijk beginnen met het werk, ik geef elke student individuele begeleiding met betrekking tot hun doelen en hun benadering van het model.

Dag 2-4 : Afhankelijk van elk student zullen over deze periode portretten ontstaan die gefocust zijn op stijl, techniek en mogelijke intentie van oude of hedendaagse meesters.

Wat materialen betreft hangt het gewoon van de student af, wat hij of zij wil gebruiken om een portret te maken, zelfs digitaal schilderen mag. Technische expertise kan ik wel geven als het om bepaalde media gaat zoals houtskool, grafiet en olieverf.

Locatie: Akerkhof 43-c, Groningen

Materialen:

Boeken met werk van kunstenaars met betrekking tot portretten die je als voorbeeld voor je eigen werk ziet en wilt analyseren.

- Je eigen olieverf
- En ook: ivory black, titanium white, raw umber, engels rood, yellow ochre (een kleine tube van elke kleur per student. Mag studie kwaliteit zijn)
- penselen
- papier geschikt voor olieverf (formaat: A3, minimaal 8 vellen per student)
- afscheurpalet
- gebleekte lijnzaadolie
- terpentine geurloos
- tape
- houtskool
- kneedgum
- paletmes
- klemmen
- schetsboek/ aantekenboek
- potlood en gum
- keukenrol/ oude doeken waar de kwast aan afgeveegd kan worden
- twee jampotjes om terpentine en lijnzaadolie in te kunnen doen
- tape

De Klassieke Academie behoudt zich het recht voor om wijzigingen in deze studiegids door te voeren.